

17. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA Žl 68,7.36

Bůh zjednává opuštěným domov, on dává sílu a statečnost svému lidu.

Uvedení do bohoslužby A

Drazí bratři a sestry, sešli jsme se tu k nedělní bohoslužbě. Co je to bohoslužba? Slovo služba svádí k představě nějaké povinnosti, ale je to vlastně setkání Boha s člověkem ve svobodě a v lásce. Dva, kteří se mají rádi, se těší na schůzku. A jak my se těšíme na nedělní setkání s Pánem Ježíšem? Poprosme za odpuštění naší vlažnosti a lenosti.

Nebo:

Kristus je neustále se svou Církví, je její hlavou. Tato jeho přítomnost je nesmírně vzácná a posilující, avšak neviditelná. Naše lidská přirozenost je spjata s hmotným světem, neboť naše tělo je hmotné, a nehmotná duše si na tomto světě může opatrovat vjemy jako poklad pro svou činnost jen prostřednictvím těla z tohoto hmotného světa. To pak si vyžaduje přítomnost Krista a jeho Církve viditelnými znameními. To je ostatně jeden z důvodů existence liturgie. Vždyť chceme-li k Bohu přistoupit a dotýkat se ho, můžeme tak učinit pomocí liturgických znamení, která jsou spojnicí mezi naším světem hmotným a duchovním světem Božím.

Uvedení do bohoslužby B

Na našich polích pomalu dozrává obilí a Boží slovo mluví dnes také o chlebu, o pokrmu pro hladovějící. Div rozmnožení chleba se na našich polích každoročně opakuje. I na nás Pán Ježíš dnes chce obnovit div nasycení, i nám všem nabízí pokrm věčného života. Připravme se k svaté hostině. Očist'me se upřímným odřeknutím všeho zlého a vůlí k napravení špatných návyků.

Uvedení do bohoslužby C

Každou neděli si tu při naslouchání Božímu slovu doplňujeme křestní výuku, vždyť jsme byli pokřtěni jako nemluvnata, bez křestní katecheze. Zkusme se například zamyslet: co si představuji pod pojmem křestní znovuzrození či pod pojmem vykoupení? Poprosme Boha za trpělivost s naší chatrností.

Nebo:

Liturgie této neděle zaměřuje naši pozornost na hledání Boha a jeho vůle pro nás. Ideálním prostředím pro takovou snahu může být liturgie a modlitba. Toužíme po tom, aby nás někdo bral vážně a aby nám naslouchal. Chceme vést dialog. Právě při slavení eucharistie a v modlitbě se uskutečňuje úžasná výměna, v níž nám Otec zjevuje svoji lásku a my jako děti dostáváme odvahu vydávat se na cestu za ním. Rozhovor předpokládá ochotu naslouchat si a důvěru ve vyřčené slovo. Bůh nám vždycky naslouchá pozorně a s velkou trpělivostí, bere

vážně každé naše slovo. Nemějme strach být před ním odvážnými. Nejenom při vyjednávání záchrany pro Sodomu a její spravedlivé, ale i oslovením Otče, které nás naučil Kristus. Bůh se nám dá poznat jako naše síla a naděje!

Říká se Sláva na výsostech Bohu

VSTUPNÍ MODLITBA

Bože, od tebe je všechna síla a svatost, ty jsi ochránce všech, kdo v tebe doufají; skloň se k nám, dej nám správné poznání a veď nás, ať věci stvořených užíváme tak, aby nás už nyní přiváděly k tomu, co je věčné. Prosíme o to skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. - Amen.

Cyklus A:

Uvedení do 1. čtení

Šalomoun byl pro svět Starého zákona zosobněním moudrosti. Písmo svaté zdůrazňuje, že jeho moudrost byla darem. Mladý král stojí o moudrost, která vede k uskutečňování práva, více než o pevnou pozici nebo ochranu před nepřáteli. Tím se velmi liší od vládců moudrých jen zdánlivě.

Nebo:

Šalomoun vzpomíná na davidovský ideál vladaře, který kraluje věrně, spravedlivě a s upřímným srdcem. Na základě tohoto ideálu žádá i pro sebe to, čím by mohl posloužit Božímu lidu. Taková modlitba nemůže nebyť vyslyšena.

1. ČTENÍ 1 Král 3,5.7-12 *Přál sis chápat právo.*

Čtení z první knihy Královské.

Hospodin se zjevil Šalomounovi ve snu v noci. Bůh pravil: „Žádej si, co bych ti měl dát.“

Šalomoun řekl: „Hospodine, můj Bože, tys učinil svého služebníka králem místo Davida, mého otce. Ale já jsem mladíček a nevím si rady. Tvůj služebník je však uprostřed tvého lidu, který sis vyvodil, lidu četného, který nelze pro množství ani sečíst ani odhadnout. Dej proto svému služebníkovi chápavé srdce, jak vládnout nad tvým lidem a rozlišovat dobro a zlo, neboť kdo by jinak mohl vládnout nad tímto tak početným lidem?“

Pánu se líbilo, že Šalomoun žádal právě toto, a proto mu řekl Bůh: „Poněvadž jsi žádal právě toto a nežádal sis dlouhý věk ani bohatství ani život svých nepřátel, ale přál sis chápat právo, hle - splním tvá slova. Dám ti moudré a prozíravé srdce, že nebylo podobného před tebou, ani po tobě podobné nepovstane.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 119,57+72.76-77.127-128.129-130 Odp.: 97a

Odp.: Jak miluji tvůj zákon, Hospodine!

Prohlásil jsem za svůj úděl, Hospodine, - že budu střežit tvá slova. - Lepší je pro mě zákon tvých úst - než tisíce ve zlatě a stříbře.

Odp.

Ať je mi útěchou tvé milosrdenství, - jak jsi slíbil svému služebníku. - Ať se mi dostane tvého slitování, abych byl živ, - neboť tvůj zákon je mé potěšení.

Odp.

Proto miluji tvé předpisy - více než zlato, než ryzí zlato. - Proto jsem si vyvolil všechna tvá nařízení, - nenávidím každou falešnou cestu.

Odp.

Podivuhodná jsou tvá přikázání, - proto je zachovává má duše. - Výklad tvých slov osvětluje, - poučuje prosté lidi.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Jako do zlatého řetězu řadí svatý apoštol Pavel v listu k Římanům, co Bůh činí pro ty, kteří ho milují. Bůh nás od věčnosti miloval a předurčil nás k tomu, abychom měli podobu jeho Syna. Tuto vůli, odkrytou od věků, Bůh uskutečnil tak, že nás povolal a ospravedlnil. To prakticky znamená, že už teď můžeme zakoušet počátek toho oslavení, které se jednou plně projeví při vzkříšení těla.

Nebo:

Ve druhém čtení dnes se svatý apoštol Pavel namáhá, aby nám ukázal velikost Boží svrchovanosti. Správnou reakcí na tuto svrchovanost ze strany člověka pak nemá být ani strach, ani slepá poslušnost, ale zodpovědná odpověď na Boží volání.

2. ČTENÍ Řím 8,28-30 *Předurčil nás, abychom byli ve shodě s obrazem jeho Syna.*

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři a sestry!

Víme, že těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobrému, těm, kdo jsou z Boží vůle povoláni. Neboť ty, které napřed poznal, ty také předurčil, aby byli ve shodě s obrazem jeho Syna, aby tak on byl první z mnoha bratří. A ty, které předurčil, také povolal, a ty, které povolal, také ospravedlnil, a ty, které ospravedlnil, také uvedl do slávy.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Srov. Mt 11,25

Aleluja. Velebím tě, Otče, Pane nebes i země, -
že jsi tajemství Božího království odhalil maličkým. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Boží království nelze definovat jedinou větou, ani popsat nějakým vědeckým rozborem. A přesto víme, co to je, díky podobenstvím Pána Ježíše. V dnešním čtení evangelia je jich hned několik. Teprve celý souhrn těchto podobenství může dát úplnější obraz o této skutečnosti.

Nebo:

Dnešní čtení z evangelia je závěrečným úryvkem oddílu o tajemství nebeského království. V prvních dvou přirovnáních se Boží království ukazuje jako skrytý poklad či perla: stojí za to kvůli němu či kvůli ní všechno prodat. Třetí přirovnání proti tomu rozvíjí z jiného úhlu téma plevelů z minulé neděle a podtrhuje, že oddělení nastane až na konci času.

EVANGELIUM Mt 13,44-52 *Prodá všechno, co má, a to pole koupí.*

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl zástupům:

„Nebeské království je podobné pokladu, ukrytému v poli. Když ho člověk najde, zakryje ho a s radostí nad ním jde, prodá všechno, co má, a to pole koupí.

Nebeské království je také podobné obchodníkovi, který hledá vzácné perly. A když najde jednu drahocennou perlu, jde, prodá všechno, co má, a koupí ji.

Dále je nebeské království podobné síti, která se spustí do moře a zahrne všechno možné. Když je plná, rybáři ji vytáhnou na břeh, posadí se, co je dobré, vyberou do nádob, co však za nic nestojí, vyhodí. Tak to bude při skonání věku: Vyjdou andělé, oddělí zlé od spravedlivých a hodí je do ohnivě pece. Tam bude pláč a skřípění zubů.

Rozuměli jste tomu všemu?“

Odpověděli: „Ano.“

A on jim řekl: „Proto každý učitel Zákona, který se stal učedníkem nebeského království, je jako hospodář, který ze své bohaté zásoby vynáší věci nové i staré.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

PERLA ÚSMĚVU

Šalomoun říká, že ze všeho nejcennější je umění rozeznávat dobro od zla. Evangelium mluví také o nalezení toho nejcennějšího: o drahocenné perle a o

pokladu, které může člověk nalézt a stát se bohatcem Božího království. Z mnoha pokladů, z mnoha drahocenných perel, které nám křesťanství nabízí, chci vám o dnešní prázdninové neděli ukázat na jednu drahocennou perličku, zda byste ji snad dokázali pro sebe objevit. Je to perla našeho úsměvu. Jednu paní neznal nikdo jinak než s věčně mrzutým výrazem, takovým jako když někomu uteče mléko s plotny. Když ji chtěl někdo povzbudit, bručela: „Nemohu dělat celý den hihihi. Já mám jen samé trápení!“ Uvažte prosím dnes vy všichni: znáte jistě kromě takových bručounů také lidi vlídné. Takové, kteří se na vás při setkání usmějí, řeknou dobré slovo. Co myslíte, to že tedy oni nemají žádná trápení? Ale mají. U každého jdou radosti i trampoty ruku v ruce. Jenže nejdou na stejné rovině. U křesťana, opravdového křesťana, je to jako na mimoúrovňové křižovatce: radost je hlouběji, mnohem hlouběji, a trápení ji nemůže proto dosáhnout a zničit. To měl na mysli Pán Ježíš, když nám, křesťanům, sliboval: „Vaše srdce se bude radovat, a vaši radost vám nikdo nevezme.“

Životy světců pravdivost těch slov plně dokazují: Jejich úsměv byl legitimací jejich zbožnosti. Říkali, že usmívat se na bližního znamená hledět na něj Ježíšovýmá očima. Říkali, že úsměvem povíme cizímu člověku, že jsme v něm objevili bratra či sestru. Že úsměv je most od člověka k člověku. Malá Terezička měla o nebi velmi osobitou představu: „Nebe je místo, kde se nebudeme setkávat s lhostejnými pohledy.“ Úsměv, to je odlesk ráje, je jeho předzvěstí. Všimli jste si, že každý se instinktivně usměje, když se skloní nad kočárkem s malým dítětem? Když se usměješ na dospělého, probouzíš v něm dítě, probouzíš v něm jeho lepší já. Úsměvem ty, bratře, sestro, rozkvetáš do lidskosti. Pracovat umí i kůň, ale smát se, to dokáže jen člověk. Úsměv je, drahé sestry, vaše nejkrásnější ozdoba, takový šperk, nejlepší kráslící prostředek. Každá žena je hned krásnější, když se usmívá, a je ošklivá, když se mračí, i kdyby jí Pán Bůh dal jinak sebehezčí tvářičku, prostě jí to nesluší.

Slyšel jsi ještě málo argumentů, abys už zanechal svého mrzoutství, byl vlídný a svým úsměvem pomáhal denně dělat svět pěknějším? Pak ti povím ještě tento, řekněme ekonomický. Usmívat se je méně namáhavá činnost než mračení. K úsměvu, říkají anatomové, zaměstnáš 15 svalů, k mračení 36. Vyzdobuj se perlou úsměvu každý den hned ráno, jak se probudíš a řekni si: „Žiji! Bože, díky za ten dar,“ a začni s úsměvy hned doma, nejdříve na své domácí, na své nejbližší. Jak to řekla svatá Terezička: „Nebe je místo, kde se nebudeme setkávat se studenými, lhostejnými pohledy.“ Poprosme teď společně Pána Ježíše, ať nosíme jeho úsměv, ať pomáháme svým úsměvem šířit jeho království.

TROŠIČKU ŠTĚSTÍ

Mít trošku štěstí v Matesu a jednou vyhrát. Mít trošku štěstí ve sportu a dát ten rozhodující gól. Má někdo něco proti? Vůbec ne. Právem toužíme po

majetku, abychom měli zajištěné své životní potřeby. A právem byste se mohli vysmát mně, kdybych tu v kostele hřímal proti majetku, a pak venku sedl do auta za moc tisíc, co mi slouží na cestách od kostela ke kostelu. Nemám nic proti majetku. Jen mi vadí, jak snadno majetek člověka zotročí a panuje mu, místo aby mu sloužil. A také mi na něm vadí, že nevydrží.

Člověk šetří, buduje a staví, zvelebujeme a pak umře. Nevím, který zlomyslník napsal, že kutilové se podobají odsouzenci, který si zdobí popravčí četu. A je to vsutku tak. Majetek nám nedá dost štěstí, není to dostatečný cíl a smysl života. Jaké jsou tedy větší a lepší hodnoty života? Někdo si myslí: Popularita, úspěch a uznání, to dává životu pravý smysl. Ale on ten úspěch a popularita se mnohdy nedostaví ani při sebe poctivější dřině. A když se popularita opravdu dostaví, když se někdo stane slavným, vidíte na takových, že jsou moc šťastní? Mluví spíš o břemenu popularity. Unavuje je to, trpí nedostatkem soukromí, anonymity a klidu.

Možná byste mi teď řekli: Je přece hodnota života, ta nejdůležitější! Přejeme si to na setkání: abychom byli zdraví! Ano, být zdraví, žít dlouhý život, to je ono! Jenže má pravdu Jan Werich, když v kterémsi hře mluví o stoletých, kteří měli přesto život příliš krátký, zatímco mnozí třicetiletí už jsou dávno přestárlí a žijí příliš dlouho, protože nemají světu co říci. Je to tak. Ani dlouhý život není sám o sobě ještě žádná lidská hodnota. Tak žije balvan. Dobrý život, užitečný život, to jsou ty pravé hodnoty lidského života. I my tedy dnes prosíme se Šalomounem za moudré srdce, abychom uměli rozlišovat hodnoty od kýčů a braků. Za víc, než trošičku štěstí, za život bohatý láskou, Boží láskou žitou s lidmi a mezi lidmi. A k víře v Boha, v Lásku, se teď přihlasme svým společným vyznáním víry.

CO SI PŘEJETE ?

Děti, nepřipomínalo vám dnešní čtení ze Starého zákona pohádky o třech přáních? Jako král Šalomoun si smí přát, co by chtěl, a splní se mu to, tak vzniklo podle tohoto vzoru mnoho pohádek, kdy si lidé smějí přát, obvykle třikrát, co by chtěli. A hodný stařeček z pohádky nebo zlatá rybka jim přání splní. V pohádkách to obvykle dopadá tak, že lidé si s těmi přáními nevedí rady: svou hloupostí nebo lakotou si všechno pokazí. Poslední přání musí věci uvést zase do pořádku a nakonec je vše zas tak, jak to bylo předtím. Dřevař si přeje, aby mu dobře táhla fajfka, hladový chalupník si přeje věnec buřtů a jeho žena ve zlosti, že si nepřál víc, vykřikne přání, aby mu ty buřty přirostly k nosu, což se také stane, a tak nakonec si musí přát, aby ty buřty zase zmizely a nakonec nemají z té možnosti nic.

My máme také každý mnoho přání: kdybych byl už dospělý, říkáte si vy, děti. Kdybych byl bohatý, říká si leckdo, kdo má stále prázdnou peněženku. Přemnoho přání má každý. Jsou všechna rozumná? Jak by to dopadlo s námi, kdyby se nám náhle splnila? Šalomoun si mohl přát, aby vyhrál války s

nepřáteli, aby byl nejmocnějším vladařem, aby ovládl celý svět. To jsou věci, které může každý, kdo vládne, dobře potřebovat. Ale Šalomoun si přeje citlivé srdce, moudré srdce, slyšící srdce. Chce poznávat nejen hlavou, rozumem, ale i srdcem, citem, aby mohl dobře vést svůj lid, aby byl dobrým vladařem a soudcem.

Co si jako nejlepší přejeme my, to je poznat z přání k svátkům, co posíláme svým přátelům. Přejeme jim: „Hodně zdraví!“ Dobré zdraví především! Ale neměli bychom vlastně sobě i jiným přát se Šalomounem: Především dobré srdce? Šalomounovi bylo nakonec k dobrému srdci, které si přál mít, vše ostatní přidáno. Je to jen hezká pohádka? Není. Je to velké poučení pro nás křesťany, co je největší hodnota života: Dobré srdce!

Kdo nemá dobré srdce, může mít zdraví jako ze železa, zůstane přesto chatrným člověkem. Kdo nemá dobré a laskavé srdce, není šťastný, protože se pořád nějak užírá: závistí, nenávistí či zlobou. Kdo nemá vidoucí srdce, aby viděl nouzi druhého, bude necitelný k druhým a nikomu k radosti, ani sám sobě. Nakonec si tím užíráním i to své tělesné zdraví, o které tolik stojí, sám zničí. Víte tedy, co si máme od Boha přát, co máme přát i svým přátelům: dobré, citlivé, slyšící a vidoucí srdce. Aby každý z nás byl dobrým člověkem. Abychom se nechali vést hlasem Ježíšova evangelia.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Bůh nás zná, a ví nejlépe, co potřebujeme. Proto přicházejme k němu s důvěrou a prosme:

At' se najdou odvážní mladí lidé, kteří tě nenechají osamělého na cestě za záchranou lidstva, a doplní řady tvých uředníků.

Za všechny, kdo jsou na cestách, na dovolené, aby našli sebe samy a aby se osvěženi vrátili do všedního dne.

Za všechny, kdo sedí u volantů, aby řídili klidně a pamatovali, že jsou strážci bratří a sester, kteří jsou s nimi na cestě.

Za všechny, kteří právě dnes musí těžce pracovat, aby se uměli radovat z náhradního volna a učinili si je dnem svátečním.

Za všechny, kteří mají hosty, aby byli pokojní a pohostinní.

Za všechny, kteří přicházejí jako hosté do cizího domu, aby se radovali ze všeho pěkného a dbali na zvyklosti svých hostitelů.

Ty, Bože, jsi nás poslal na cestu našeho života. Ty sám jsi našim cílem, tebe velebíme na věky věků. - Amen.

Nebo:

S nadějí a vírou vyslovme své prosby za celé lidstvo i za sebe navzájem a volejme:

Za celou Církev a za křesťany v naší zemi, ať žijí v radosti z Božího království.

Za ty, kdo nesou politickou a hospodářskou odpovědnost, za pedagogy a vědce, ať své poslání konají svědomitě pro dobro všech.

Za manžele a rodiny, ať si partneři zůstanou věrni, rodiče a děti ať si rozumí a staří ať nezůstanou osamoceni.

Za lidi, kteří propadají beznadějí, ať ve svém životě objeví dosud skryté poklady, ze kterých se budou radovat.

Za lidi, kteří v našem světě přicházejí zkrátka, za postižené a nemocné, za staré a opuštěné, za pronásledované, bezdomovce a hladovějící.

Za oběti dopravních nehod, za ty, kdo přišli o své blízké, a za vzájemnou ohleduplnost lidí vůči sobě i vůči přírodě.

Za naše zemřelé, ať dojdou plnosti života Božím království.

Za sebe, za naše rodiny a přátele, ať nacházíme řešení svých starostí a zůstáváme v pokoji.

To všechno ti svěřujeme, Pane, protože doufáme v tvé milosrdenství. Tobě buď chvála na věky věků. - Amen.

Cyklus B:

Uvedení do 1. čtení

Už ve Starém zákoně najdeme vyprávění o nasycení hladových divem Božím. Tak vypadá nasycení z Božího obdarování. Bůh pečuje o ty, které si vyvolil. Je to připomenutí, že Stvořitel je svému lidu nablízku, že je při nich ve všech jejich situacích.

Nebo:

Jedinec z Bál Šališa přináší Elizeovi chléb z prvotin, které patřily Bohu! Tento dar, plod lidské práce a Božího požehnání, se rozmnoží a stane pokrmem pro všechny a najedí se do sytosti! Tato hojnost bude typickým rysem hostiny mesiánské doby. Toto vyprávění se tak stává mostem mezi líčením o nasycení Izraele manou na poušti a mezi evangelijními zprávami o Ježíšově rozmnožení chlebů a ryb.

1. ČTENÍ 2 Král 4,42-44 *Budou jíst, a ještě zbude.*

Čtení z druhé knihy Královské.

Nějaký člověk přišel z Bál Šališa a přinesl v chlebníku Božímu muži Elizeovi chléb z prvotin, dvacet ječných chlebů a jídlo z rozdrčených čerstvých zrn. Elizeus řekl svému služebníkovi: „Dej to lidem, ať se najedí!“ Služebník mu odpověděl: „Jak mám tohle dát stovce lidí?“

Elizeus řekl: „Dej to lidem, ať se najedí, neboť tak praví Hospodin: Budou jíst, a ještě zbude.“ Dal jim to tedy, najedli se, a ještě zbylo podle Hospodinova slova.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Ži 145,10-11.15-16.17-18 Odp.: srv. 16

Odp.: Otvíráš svou ruku a sytíš nás, Hospodine.

Ať tě chválí, Hospodine, všechna tvá díla - a tvoji zbožní ať tě velebí! - Ať vypravují o slávě tvého království, - ať mluví o tvé síle.

Odp.

Oči všech doufají v tebe - a ty jim dáváš pokrm v pravý čas. - Otvíráš svou ruku - a sytíš vše živé s laskavostí.

Odp.

Spravedlivý je Hospodin ve všech svých cestách - a svatý ve všech svých činech. - Blízko je Hospodin všem, kdo ho vzývají; - všem, kdo ho vzývají upřímně.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Teď nám svatý apoštol Pavel představí ideální obraz, jací bychom měli být. Na nás je, abychom si to srovnali s tím, jací ve skutečnosti jsme, a vyvodili z toho důsledky. To je pro apoštola i základ jednoty křesťanů, na který může jejich snaha teprve navazovat.

Nebo:

Mezi dary plynoucí z vykoupení v popředí stála jednota mezi židy a pohany. Dar však zavazuje, proto tu nacházíme i konkrétní pokyny: jednota je darem, ale také úkolem, který se uskutečňuje skrze lásku projevenou různými způsoby: mírností, krocením hněvu a tvrdosti, trpělivostí a snášenlivostí.

2. ČTENÍ Ef 4,1-6 *Jedno tělo, jeden Pán, jedna víra, jeden křest.*

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Bratři a sestry!

Povzbuzuji vás já, vězněný pro Pána: Žijte způsobem hodným toho povolání, které jste dostali: buďte přítom všestranně pokorní, mírní a trpěliví;

snášejte se navzájem v lásce a horlivě se snažte zachovávat jednotu ve smýšlení spojení poutem pokoje.

Jen jedno je ono tajemné tělo, jen jeden Duch a stejně tak jen jedno vytužené dobro, ke kterému jste byli povoláni. Jeden Pán, jedna víra, jeden křest. Jeden Bůh a Otec všech, který je nade všemi, proniká všecky a je ve všech.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Lk 7,16

Aleluja. Veliký prorok povstal mezi námi, -
Bůh navštívil svůj lid. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Dnešní evangelium mluví také jako starozákonní čtení o zázračném nasycení zástupu pěti tisíců. Tato zpráva je počátkem a základem poměrně dlouhého Ježíšova rozhovoru se zástupy. Je to předobraz konečného naplnění potřeb člověka v Bohu, nasycení všech ze stolu Božího slova i eucharistického chleba.

Nebo:

Šestá kapitola Janova evangelia obsahuje úryvek o rozmnožení chlebů a ryb s obsáhlou řečí o významu znamení. Pán Ježíš se zajímá o jídlo pro veliký dav, dává potřebné pokyny a chleby i ryby rozdává. Tento pokrm je znamením jiného, který opět dá sám Ježíš a rovněž o velikonočních svátcích.

EVANGELIUM Jan 6,1-15 *Ježíš rozdělil sedícím, kolik kdo chtěl.*

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš odešel na druhou stranu moře Galilejského neboli Tiberiadského. Šel za ním velký zástup, protože viděli znamení, která konal na nemocných. Ježíš vystoupil na horu a tam se posadil se svými učedníky. Bylo krátce před židovskými velikonočními svátky.

Když Ježíš pozdvihl oči a uviděl, jak k němu přichází velký zástup, řekl Filipovi: „Kde nakoupíme chleba, aby se ti lidé najedli?“ To však řekl, aby ho zkoušel, protože sám dobře věděl, co chce udělat.

Filip mu odpověděl: „Za dvě stě denárů chleba jim nestačí, aby se na každého aspoň něco dostalo.“

Jeden z jeho učedníků - Ondřej, bratr Šimona Petra - mu řekl: „Je tu jeden chlapec, ten má pět ječných chlebů a dvě ryby. Ale co to je pro tolik lidí?“

Ježíš řekl: „Postarejte se, ať se lidé posadí!“ Bylo pak na tom místě mnoho trávy. Posadili se tedy, mužů bylo asi pět tisíc.

Potom Ježíš vzal chleby, vzdal díky a rozdělil je sedícím; stejně i ryby, kolik kdo chtěl. Když se najedli, řekl učedníkům: „Seberte zbylé kousky, aby nepřišlo nic nazmar!“ Sebrali je tedy, a bylo to plných dvanáct košů kousků, které po jídle zbyly z pěti ječných chlebů.

Když lidé viděli znamení, které udělal, říkali: „To je jistě ten Prorok, který má přijít na svět!“

Ježíš poznal, že chtějí přijít a zmocnit se ho, aby ho prohlásili za krále. Proto se zase odebral na horu, úplně sám.

Slyšeli jsme slovo Boží.

BŮH SE ZJEVUJE V CHLEBU, O KTERÝ SE PODĚLÍŠ

Vyprávění o zázračném nasycení hladových se v Bibli objevuje několikrát, od nejstarších vrstev Starého zákona přes proroky až po evangelia. Hned ve druhé Mojžíšově knize se mluví o maně, chlebu daného z nebe, kterým zachraňuje Hospodin Mojžíše a jeho lid před hladem na poušti. Podobné vyprávění, jak Bůh sytí a zachraňuje ty, kdo mu zůstanou věrní, jsme dnes slyšeli v prvním čtení. Co to bylo za dobu, v níž žil prorok Elizeus? Byla to doba rozpadu izraelského království. Izraelité měli ještě svého krále a svou vládu, ale byly to jen loutky poslušné cizinců. Jejich král odpadl od víry v Hospodina a jeho dvořané s ním. Klaněli se modlám cizinců. Ba i mnozí kněží začali vyznávat státní víru v boha Baala. Ti co zůstali věrní Hospodinu, jak kněží, tak lid, byli pronásledováni, vězněni, vyhnáni do pustin. Také prorok Elizeus byl vyhnán z Jeruzaléma a žil v pustině v horách. Kolem něho se tam shromažďovali lidé, kteří nechtěli kolaborovat s pohanskou vládou krále Achaza a královny Jezabely.

Taková byla historická situace té doby. Do ní je vsazeno vyprávění, jak Bůh neopustí ty, kteří mu zůstanou věrní. Přišel rok neúrody. Všude je nedostatek a jak tomu je teprve v horách. Elizeus se svými hladoví. Čekají na žně, až bude nové obilí. A konečně je to tak daleko a tu přichází rolník z údolí a nese Božímu proroku dar prvotin: dvacet chlebů z prvních požatých snopů. Dvacet chlebů, to je dvacet placek upečených na kameni. Dodnes tak v Orientě pečou chleba. Dvacet placek, to je tak pro Elizea a jeho domácnost. Ale Elizeus říká: „Rozdělte to všem!“ A hle, všichni se nasytí a ještě zbude. Bůh se zjevuje se svou všemocí v chlebu, o který se podělíš s druhými hladovějícími. Z toho vyplývá i tato pravda: Kdo zůstanou věrní Hospodinu, ti stojí pod jeho ochranou. Moc se neprojevuje jen mimořádnými dary, to je výjimka. Divem Boží moci je každá nová úroda, celá příroda a její řád.

V mešní liturgii se říká, že náš chléb je dar Boží štědrosti a také plod lidské práce. Bůh dává své dary tomu, kdo se o ně zaslouží svou prací a kdo se o ně podílí s druhými. Stejná myšlenka je i ve vyprávění evangelia: Kdo z mála dává, dvakrát dává, protože Bůh přidává. My zde máme při naslouchání evangeliu

pochopit, že Ježíš nám svými činy a slovy ukazuje, jak dobře to Bůh Otec s námi myslí. Jak bohatě nás Bůh stále obdarovává. Máme si s radostí uvědomit, že Bůh nám chce zachránit život nejen na chvíli, nejen na čas, ale navěky. Máme se učit vidět a rozpoznávat velké divy Boží lásky nejen v mimořádných událostech, ale ve všem každodenním, v každém okamžiku, který prožíváme. My máme v tom dnešním vyprávění uslyšet Ježíšovu výzvu: „Dejte i vy lidem jíst!“ a vztáhnout ji na sebe: Já, ty, každý z nás se máme ochotně podílet o to, co máme.

Je to ale proveditelné? Dá se to tak dělat? Povězme si příklad z dnešního života: Přijdou tě navštívit z nenadání dva kamarádi. Předem se neohlásili, je poledne. Maminka s nimi nepočítala, vařila jen pro domácí. Co teď? Má poslat hosty na ulici? To neudělá. Pozve je ke stolu a řekne: „Rozdělíme se všichni o to, co máme.“ A kupodivu, možná jste to už sami zakusili: nikdo neodchází od stolu hladový, nějak bylo dost pro všechny. O co tedy jde v dnešním evangeliu? Předně o to, že Bůh pomáhá těm, kdo mu zůstanou věrni, to bylo jádrem vyprávění ze Starého zákona. Že tam, kde se lidé dělí o to, co mají, Bůh požehná, aby měli všichni dost, a že naše nedělní eucharistická hostina je také pokrmem Boží lásky, která se rozdává a sytí všechny.

KŘESŤANSKÁ KOEXISTENCE

Svatý apoštol Pavel psal v dnešní epištole o koexistenci. To je latinské slovo. Koexistence znamená pokojné soužití. Tak jak se vám, děti, letos o prázdninách koexistuje s rodiči? Jak se vám, babičky, koexistuje s vnoučaty? Jak se vám, muži, koexistuje s manželkami a tchýněmi? Odpověď by nezřídka asi zněla: Jdou mi na nervy, už je nesnáším! Čím více jsou si lidé blíž, čím více žijí pohromadě, tím víc si jdou na nervy. Je to stará zkušenost: V těsném soužití v bytě či na pracovišti nám jdou víc na nervy cizí chybičky, než vlastní velké chyby. A stačí k tomu docela malé chybičky. Svátá Terezie Ježíšova píše ve svém životopise o tom, jak ji dráždilo k nesnesení jen to, jak spolubydlící sestra na cele chrastila růžencem, který měla u pasu. Po vstupu do kláštera, kde sestry žijí blízko pospolu, musela se pracně učit snášenlivosti.

Těmito potížemi se rozpadají i rodiny. V jednom městě je sídliště, žije tam na 700 rodin, převážně mladých. Říkají tomu sídlišti Rozvodov. Tušíte proč asi. Těsné sídliště, těsné byty. Jak se té nervozitě z přílišné blízkosti, z malého bytu, bránit? Především je třeba pěstovat si vědomě trochu odstup, dopřát si více vzdálenosti. Jak to myslím? Když nemůže mít v bytě každý svůj vlastní pokoj, měl by mít každý aspoň svůj vlastní kout, židli, svou chráněnou oblast. Poličku, kam mu nikdo neleze, své místo ve skříni, v prádelníku, svou knihovničku. Kdo si zaleze do svého, dá tím najevo: Teď chci mít klid, není mi dobře, o něčem mudruji, chci být sám. A ostatní to bez komentáře respektují. Když žena dopřeje muži jeho koníčka bez štiplavých poznámek, když muž dopřeje ženě

kamarádku, se kterou si může popovídat, oba na tom vydělají a po tomto vzdálení jsou si blíž a je to blízkost vítaná.

Druhou radu, jak vyjít mezi sebou, dává svatý Pavel: „Víc sebevlády, víc trpělivosti,“ říká. Když je někdo klidný, to nemusí vždy být klid'as už od narození, to se dá vypěstovat. Měli jsme v semináři spolužáka prud'asa. Maminka mu bránila, že vztekloun knězem být nemůže, ale on, že to zkusí. Impuls, který mu pomohl k vítězství nad svou povahou, byl jeden večerní výklad spirituála. Vypravoval o kterémsi egyptském poustevníkovi z prvních křesťanských století, z kláštera dnes už dávno zasypaného pískem. Ale historka ze života v něm ještě žije. Dostal se tam novic prudké povahy. Každou chvíli jej něco podráždilo, vzplanul hněvem a už se hrnuly tirády rozčilených řečí. A opat to začal léčit. Všem bratřím v klášteře nařídil, aby novice všemi způsoby dráždili a novici nařídil, že nesmí ani slovo na to odpovědět.

A tak to šlo. Když se novice spolubratři při večerním odpočinku ptali: „Bratře, vzplanul jsi dnes hněvem?“, on odpověděl: „Vzplanul, ale nepromluvil.“ Pro adepty duchovního života se tato věta stala okřídlenou, citátem, protože jich zde bylo víc, co byli prudké povahy. Snad i někomu z vás dnes pomůže příklad egyptského mnicha a jeho věta: „Vzplanul, ale nepromluvil,“ abychom se naučili panovat sobě, snést se sám se sebou. Když se totiž někdo nesnese s druhými, bývá to zpravidla proto, že se nesnese ani sám se sebou, a třebas o tom ani neví. Jen ten, kdo se snese sám se sebou, kdo se nezlobí sám na sebe, ten dokáže žít pokojně i s druhými a nezlobí se pořád na ně pro kdejaké prkotiny. Ten dokáže koexistovat s celým světem.

V pohádkách se mírnost ztotožňuje zpravidla se stářím. Vystupují tam moudré babičky a moudří dědečkové. Dnes to, zdá se, neplatí už ani o tom stáří. Jen se ptejte mladých, co uslyšíte: Moudré stáří? Náš děda je paličatý a umíněný, věčně na něco brblá, a nejhůř, že je vševědoucí: všechno ví nejlíp, a od nikoho si nedá říci. Co se to změnilo? Nic se nezměnilo. Za starých časů byli také zlí dědkové, ale byli sem tam také moudří a hodní. Na ty zlé se s úlevou zapomnělo, sotva umřeli, ale na ty hodné se dlouho a rádo vzpomíná. Tak je to i dnes. I dnes je moudré stáří. Možná je ho víc, než si ti mladí kolem teď uvědomují. Někdy se to ukáže až teprve po smrti. To je tedy náš úkol: Žít v míru se sebou i s druhými. Učit se tomu už teď, abychom prožívali moudré stáří: Abychom uměli žít v pokojné koexistenci.

OD SNŮ K DOBRODRUŽSTVÍ VŠEDNÍHO DNE

„Žijte způsobem hodným toho povolání, které jste dostali. Snášejte se v lásce! Zachovávejte jednotu! Buďte spojeni poutem pokoje!“ Krásně to říká svatý apoštol Pavel, je to jako šité na manžele. Ze začátku to krásně mezi nimi začíná, ale jde to tak vydržet napořád? Taková to byla velká láska. On byl úžasný. Oba měli společné záliby a zájmy. Toho a žádného jiného! A za měsíc po svatbě už plakala: „On se přetvařoval! On to hrál! Je jiný, je to sobec!“ „Ona

byla perfektní,“ říká on. „Zamiloval jsem se do ní šíleně.“ Ale po svatbě přišlo příšerné rozčarování: „Ona myslí jen na sebe!“ A teď na sebe před rozvodovým soudem oba chrlí výčitky. Ne, nebudou to znovu zkoušet, už ani hodinu spolu! A že je dítě na cestě? To je mi jedno, spolu už ani hodinu! Proč to takhle často dopadá? Oba vlastně nevědí, co činí, když se berou.

Oba vstupují do manželství s určitými návyky z domu. Teď se mají přizpůsobovat. Ne, ať se přizpůsobí ona, proč já? Oba vyslechli rady zkušených borců v manželských otázkách: „Ty se ženíš: Jestliže nevezmeš tu svou od samého začátku pevnou rukou, zle s tebou. Každá ženská chce z muže udělat svého sluhu, aby s ním mohla po libosti orat. Musíš začít energicky!“ A manželka slyší totéž: „Ty se vdáváš? Běda ti, jestliže toho svého nebudeš od samého začátku držet zkrátka. Chlapi chtějí mít z ženy jen poslušnou služku všech jejich choutek. Nesmíš se dát zotročit!“ A tak, jsou-li ti dva mladí dost hloupí, aby na takové rady dali, začne jejich společný život snahou vnutit druhému vlastní hledisko na všechno, místo toho, aby se učili, kdy je dobré ustoupit, kdy se přizpůsobit. V čem bude rozhodovat žena, např. v domácnosti, při vedení dětí, a jemu zůstane jen hlas poradní, a co bude mít na starosti zase on.

Čemu všemu se musí manželé v prvním roce manželství naučit! Například si musí vyvinout vlastní řeč, vlastní slovník. Když spolu chodili, mluvili moc. Ale brzy žena upozoruje, že muž mluví stále méně, ba často nic. Znepokojí se. On už mne snad přestává mít rád, nebaví ho mluvit se mnou. Nikdo jí neřekl, že normální muž je na mluvení líný. Vypovídal se, když usiloval ji získat. Teď už jí má. Nač ještě vést zbytečné řeči. Vše je v pořádku a muž si občas spokojeně zafuní a to je vše. Tohle má žena vědět: Když ten můj nic neříká, říká tím, že je zcela spokojen se vším, i se mnou.

Ovšem žena, když mlčí, tak ta mlčí naschvál, zlostně, vzdorovitě. Když je normální žena spokojena, tak jí to jen šveholí. Šveholení je krásné české slovo o povídání jen tak, aby řeč nestála, aby se žena cítila hezky. Muž to má vědět a občas ji zabrouknout své „hele, tak vidíš“. Druhou záběhovou obtíží pro muže je, že jeho žena čeká, že on uhodne, co si ona přeje. A když ne, je rozmrzelá. Žena prožívá své štěstí jen tehdy, když jí to někdo říká, když o tom s někým může mluvit. Když to nejde, je mrzutá. Muž by tohle měl vědět a věnovat ženě více pozornosti. A žena, ta by nikdy neměla mužovu pozornost vynucovat. Tohle napětí vzniká pravidelně, když se manžel vrací z práce a žena je s dítětem celý den doma. On celý den pracoval a mluvil a teď chce mlčet a mít klid. Ona byla celý den sama a teď chce mluvit a bavit se.

Při jedné besedě s manželý prohlásila mladá paní: „Otče, tohle jsme u nás vyřešili.“ „A jak,“ zajímá se kněz. Jednoduše. Můj muž jezdí do práce autem, a když se vrátí, zůstane půl hodiny sedět na ulici ve voze!“ A nejen kněz, i ostatní si v duchu představovali, do jaké kulometné palby vstoupí ten muž, když musí půl hodiny sbírat odvalu, aby vkročil do dveří svého domova. To jiná žena dala k lepšímu moudřejší řešení: „Já, když ten můj přijde z práce, tak ho nacpu,

nechám ho půl hodiny oddychnout, a pak je použitelný ke všemu.“ Moudrá žena vezme na vědomí, že je to už nátura normálního muže, že toho moc nenamluví, a nepokouší se jej polepšovat. Moudrý muž vezme na vědomí, že je to už nátura každé normální ženy, že ráda šveholí.

Ženy se často snaží předvádět svou důležitost tím, že neúměrně uklízejí, stále o něco pečují. Upečují se a potom předhazují svému muži svou mrtvolu: „Co já jsem všechno pro tebe a pro rodinu udělala.“ Raději by měla zůstat živá, veselá, vlídná, laskavá a něžná. Takovou ji potřebuje její rodina. Křesťanské slovo asketismu se překládá často nešikovným slovem umrtvování. Ale tím není míněno, že bychom měli umrtvovat sebe, že by muž či žena se měli třeba udřít pro svou rodinu. Sebe nemáte umrtvovat, vy máte žít a rozkvétat. Umrtvovat máte své špatné vlastnosti, své špatné sklony. Umrtvovat máte svou pýchu, žárlivost, zlobivost, abyste dokázali žít i všední dny rodinného života pěkně a radostně.

Dobrý partnerský vztah potřebuje čas k dozrání stejně jako dobré sýry. Nedá se to uhnat žádným rychlým procesem. Přišel kdosi za knězem: „Mohli byste mi poradit, jak se naučit intenzívně milovat Boha?“ „Ovšem, mohu ti poradit. Uč se být něžnější ke své manželce, ta je ti přece viditelným Božím obrazem!“ Učit se milovat navzájem stále něžněji, tělem i srdcem, to chce čas k pozvolnému narůstání důvěry, věrnosti a pravdivosti. Svatá Terezie z Avily napsala na sklonku života, že potřebovala 47 let než dozrála natolik, aby se nechala vést Duchem Boží lásky. A tak, milí manželé, nevěšte hlavy, jestliže vám vše ještě neklape tak dokonale. Dejte si navzájem čas k duchovnímu dozrání, k vytvoření domova, kde muž je hlavou a žena srdcem.

NEDĚLE JE DNEM PÁNĚ

„Pamatuj na den odpočinku, že ti má být svatý. Hospodin požehnal den odpočinku a oddělil jej jako svatý.“ Tak to stojí ve 2. knize Mojžíšově. Maminka budí v neděli ráno své dva syny: „Honem vstávejte, abyste nepřišli pozdě do kostela!“ A pak slyší do kuchyně, jak se ten mladší při oblékání lituje: „Člověče, být katolíkem, to je pořádná dřina. Každou neděli vstávat, nikdy se pořádně nedospat. Já nevím, zda budu chodit do kostela, až budu velký.“ Myslím, že podobné pokušení se občas ozve v každém: Spát v neděli, dokud se sám neprobudím. Potom pohodlně posedět u sváteční snídaně. Pak si vyjet do přírody bez špatného svědomí, že jsem zameškal kostel. Mnoho lidí se tomuto pokušení poddává. V kostele je v neděli neuvidíš, jak je rok dlouhý, až leda sem přijdou nohama napřed při svém funusu. Mají krásné výmluvy, třeba tu, že lidé, co chodí do kostela, nejsou o nic lepší. Že jejich bohoslužbou je jejich práce. že se mohou stejně pomodlit v přírodě jako v kostele.

A také se ti lidé ptají: Je to dnes vůbec ještě povinnost jít v neděli do kostela? Jenže kdo se ptá po povinnosti, zda musí jít na nedělní mši, u toho není v pořádku sám základ jeho víry. Kdo chce cítit Boha prací, ale ne bohoslužbou,

ten ho brzo nebude ctít nijak. Kdo se chce pomodlit jen v přírodě a ne v kostele, ten se brzo přestane modlit vůbec. Kdo jezdí do hor, ale vynechává při tom horu Kalvárii, ten brzo ztratí ze zřetele Cestu, kterou je Ježíš. Co na té nedělní bohoslužbě v kostele je, že po celý týden dává smysl naší veškeré práci venku? Staří Izraelité nazývali chrámovou bohoslužbu „radování před Hospodinem.“ Sabat byl pro ně dnem radosti: člověk smí přerušit práci a radovat se ve společenství s lidmi a s Bohem. V Ježíšově době se tento původní radostný charakter soboty ztrácel za mnoha předpisy zákoníků, proto se Pán Ježíš postavil proti tomuto formalismu a hlásal původní smysl: sobota je tu pro člověka!

První křesťané dali svátečnímu dni krásný název: den Páně. Byl to zpočátku státně pracovní den, ale to jim nevadilo, aby se po práci shromažďovali ke slavení a radovali se, že toho dne Pán vstal z hrobu a přemohl smrt, že toho dne sestoupil Duch svatý na apoštoly. Bratrská láska je vedla, aby se scházeli do společenství. Láska k Pánu Ježíši je vedla k naslouchání jeho slovu, ke slavení eucharistie. Kdyby se jich byl někdo ptal, zda jsou povinni jít v neděli do kostela, byli by udiveně odpověděli: Kdo tu myslí na povinnost? My bychom bez nedělní bohoslužby ani nemohli žít! Nedělní eucharistie, to je přece nesmírný dar, dar vykupitelské Ježíšovy lásky! Kde jinde bychom získali sílu k dobrému životu pro celý týden, k budování spravedlivějšího světa, než je ten dnešní. Kde jinde bychom prožili radostné vědomí, že nejsme osamělí, že jsme rodina Božích dětí.

Účast na nedělní bohoslužbě byla pro první křesťanskou generaci věc velice důležitá. Bylo to jejich poznávací znamení, jejich legitimace. Jak je tomu u nás, dnešních křesťanů? Z té prvotní důležitosti zbyl některým jen pocit musu, prostě předpisu. A co se musí, do toho se nechce a hledají se výmluvy. Ale jsou stále tací, kteří na nedělní bohoslužbu nehledí jako na závažný předpis, ale jako na nezbytnou potřebu svého života, na chvíli radostné pospolitosti. Rádi se přidružují ke kroužku učedníků shromážděných kolem Pána a Mistra, aby jim ani slovo neušlo. Vědí, že v liturgii Kristus ještě stále ohlašuje své radostné poselství. Rádi se s apoštoly sdružují kolem eucharistického stolu k Večeři, kterou s námi slaví Kristus. A když pro nemoc nebo pro pracovní povinnost do kostela nemůžou, to se pak aspoň v duchu k farní bohoslužbě připojují, svou oběť kladou v duchu na obětní misku s ostatními, doma si večer zazpívají mešní píseň a meditují nad evangeliem. I dnes, i mezi námi, jsou křesťané, kteří jdou do kostela ne z musu, ale rádi, kteří své děti učí radostnému slavení neděle, protože vědí, že i dnes platí moudrost našich předků: Jaká je tvá neděle, taková bude i tvá poslední chvíle.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Jak je dobré, že zde můžeme stát v duchu před Bohem. Jak je dobré, že on vidí naše potřeby. Volejme proto k němu s důvěrou:

Prosme Pána za nová kněžská a řeholní povolání: Dej, aby i z našich rodin vycházeli noví kněží a jejich pomocníci.

Ať lidstvo rozděluje dary přírody všem spravedlivě.

Vládcům národů dej moudrou hlavu a lidské srdce při rozhodování o osudech světa.

Žehnej zemědělcům, kteří na polích pěstují, co potřebujeme ke své obživě.

Dej, ať se nehoníme za majetkem a ceníme si více bohatství ducha.

Dej nám dobré zdraví a vzbuzuj v nás touhu a hlad po chlebu nebeském.

Bože, děkujeme ti za to, že nám dáváš vše, co potřebujeme k našemu životu. Děkujeme ti za to, že nám otvíráš i bránu věčného života, skrze Ježíše Krista, našeho Pána. - Amen.

Cyklus C:

Uvedení do 1. čtení

Co nám ještě dnes může říci starodávné vyprávění o zkáze Sodomy? Je to jen strašidelná historka z dob pohanských představ o hněvivých bozích? Nebo je to nadčasová zvěst o síle prosebné modlitby a o poslání nás, hrstky věřících uprostřed nevěřícího světa? Poslouchejme a přemýšlejme o tom.

Nebo:

V dnešním prvním čtení se neklade otázka, zda dobří mají trpět se zlými a kvůli nim, ale zda spravedliví mohou odvrátit zlo. Abrahám neměl odvahu snížit počet pod deset, ale u proroků Jeremiáše a Ezechiela je Bůh ochotný odpouštět Jeruzalému i kvůli jednomu člověku. A u Izaiáše je vidět, jak jediný spravedlivý zachraňuje celý národ. A tomuto základnímu poselství se dá snadno přidat smysl nabízený evangeliem: Modlitba vytrvalá a houževnatá dosahuje cíle.

1. ČTENÍ Gn 18,20-32 *Nechť se nezlobí můj Pán a dovolí mí mluvit.*

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Hospodin řekl: „Nárek na Sodomu a Gomoru je velký, jejich hřích je velmi těžký. Chci sestoupit a podívat se, zda doopravdy dělají všechno, co odpovídá stížnosti, která ke mně přichází, nebo ne. Chci to vědět.“

Tři mužové se odtamtud vydali na cestu a šli do Sodomy, zatímco Abrahám stále ještě stál před Hospodinem. Abrahám přistoupil a pravil: „Skutečně chceš zahubit spravedlivého s viníkem? Snad je v městě padesát spravedlivých, chceš to místo zahubit a neodpustit kvůli padesáti spravedlivým, kteří jsou v něm? Vzdal od sebe takovou myšlenku, že bys mohl takhle jednat: usmrtit

spravedlivého spolu s viníkem. To by se vedlo spravedlivému stejně jako viníkovi. Vzdal od sebe takovou myšlenku! Copak by mohl soudce celé země nejednat spravedlivě?“

Hospodin řekl: „Najdu-li v Sodomě padesát spravedlivých v městě, odpustím kvůli nim celému tomu místu.“

Abrahám se ujal slova a řekl: „Jsem velmi smělý, že mluvím k svému Pánu, já, který jsem prach a popel. Snad bude scházet pět z padesáti, zahubiš kvůli těm pěti celé město?“

Hospodin odpověděl: „Nezahubím, jestliže jich tam najdu čtyřicet pět.“

Abrahám pokračoval v rozmluvě s ním: „Snad jich tam najdeš jen čtyřicet.“

Odpověděl: „Neudělám to kvůli čtyřiceti.“

Abrahám řekl: „Nechť se můj Pán nezlobí a dovolí mi mluvit: Snad se jich tam najde jen třicet.“

Odpověděl: „Neudělám to, najdu-li jich třicet.“

Abrahám řekl: „Jsem velmi smělý, že mluvím k svému Pánu. Snad se jich tam najde dvacet.“

Odpověděl: „Nezahubím kvůli dvaceti.“

Abrahám řekl: „Nechť se nezlobí můj Pán a dovolí mi mluvit ještě tentokrát. Snad se jich tam najde jen deset.“

Pravil: „Nezahubím kvůli deseti.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 138,1-2a.2bc+3.6-7ab.7c-8 Odp.: 3a

Odp.: Když jsem volal, Hospodine, vyslyšels mě.

Chci tě chválit, Hospodine, celým svým srdcem, - žes vyslyšel slova mých úst. - Budu ti hrát před anděly, - vrhnu se na tvář směrem k tvému svatému chrámu.

Odp.

Slavit budu tvé jméno - pro tvou dobrotu a tvou věrnost. - Když jsem volal, vyslyšels mě, - v mé duši jsi rozhojnil sílu.

Odp.

Jistě, vznešený je Hospodin, a přece shlíží na pokorného, - pyšného však zdaleka pozná. - Když procházím soužením, zachováváš mi život, -proti hněvu mých nepřátel napřahuješ ruku.

Odp.

Zachraňuje mě tvá pravice. - Hospodin pro mě dokončí, co začal. - Hospodine, tvá dobrota trvá navěky, - dílo svých rukou neopouští!

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Dovedli byste několika větami vypovědět podstatu a smysl hříchu? Svátý apoštol Pavel to dovede jak nyní uslyšíme.

Nebo:

Kristus, ve kterém přebývá plnost života, nás činí účastnými svého života skrze křest. Křest, znamení záchrany skrze Boží oživující moc, nás činí účastnými smrti, pohřbení a vzkříšení Krista. Zachraňuje nás tak od osudu smrti a daruje nám samotný Ježíšův život.

2. ČTENÍ Kol 2,12-14 *Bůh nás oživil zároveň s Kristem. Odpustil nám všechny hříchy.*

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři a sestry!

Křtem jste byli spolu s Kristem položeni do hrobu, a tím také zároveň s ním vzkříšení, protože jste uvěřili v moc Boha, který ho vzkřísil z mrtvých.

I vás, když jste byli mrtví pro své hříchy a když vaše tělo bylo neobřezáno, zase oživil zároveň s ním. Odpustil nám všechny hříchy, zrušil dlužní úpis, který svědčil proti nám svými předpisy, a nadobro ho zničil tím, že ho přibil na kříž.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Řím 8,15

Aleluja. Dostali jste ducha synovství, -
a proto můžeme volat: Abba, Otče! Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Kdo by nechtěl umět dobře se modlit. Teď nám bude učitelem modlitby sám Pán Ježíš.

Nebo:

U svatého evangelisty Lukáše je Kristus Pán vzorem modlitebníka. A jak nás učí se modlit? Modlitbou k Otci, která zahrnuje všechny modlitby. V ní se v zásadě prosí o jedno: aby sám přišel Bůh. A tento Otec v nebesích, vysoko nad námi, vše přesahující, má přijít skrze svou svatost: „posvět se jméno tvé“ znamená: ať se ty sám ukážeš jako svatý, ukaž se a projev jako Bůh, skrze své království a vůli, skrze svoji láskyplnou péči o vše potřebné: chléb, tj. pokrm pro tento život, skrze odpuštění, skrze vysvobození od vlivu zlého ducha.

EVANGELIUM Lk 11,1-13 *Proste, a dostanete.*

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Jednoho dne se Ježíš na nějakém místě modlil. Když přestal, řekl mu jeden z jeho učedníků: „Pane, nauč nás modlit se, jako i Jan naučil své učedníky.“

Odpověděl jim: „Když se modlíte, říkejte:

Otče,

posvěť se jméno tvé.

Přijď království tvé.

Chléb náš vezdejší dávej nám každý den.

A odpusť nám naše hříchy,

neboť i my odpouštíme každému,

kdo se proviňuje proti nám.

A neuved' nás v pokušení.“

Řekl jim dále: „Někdo z vás bude mít přítele a půjde k němu o půlnoci s prosbou: ‚Příteli, půjči mi tři chleby. Právě totiž ke mně přišel můj přítel, který je na cestách, a nemám, co bych mu předložil.‘ On však by mu zevnitř odpověděl: ‚Neobtěžuj mě! Dveře jsou už zavřeny a moje děti jsou se mnou na lůžku. Nemohu vstát a dát ti to.‘ Říkám vám: Když přece vstane a dá mu, tedy ne proto, že je to jeho přítel, ale pro jeho neodbytnost se zvedne a dá mu všechno, co potřebuje.

Proto vám říkám: Proste, a dostanete; hledejte, a naleznete; tlučte, a otevře se vám. Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu se otevře. Je mezi vámi takový otec, že když ho syn poprosí o rybu, on mu dá místo ryby hada? Anebo když ho poprosí o vejce, on mu dá štíra? Jestliže tedy vy, třebaže jste zlí, umíte dávat svým dětem dobré dary, čím spíše nebeský Otec dá Ducha svatého těm, kdo ho prosí!“

Slyšeli jsme slovo Boží.

UMÍŠ SE MODLIT ?

Umíte se modlit dobře? Učedníci v evangeliu prosí, aby je Pán Ježíš naučil se modlit. Umějí to zřejmě tak málo, jako my. Ještě, že Bible nelíčí Ježíšovy učedníky jako nějaké nadlidské hrdiny. Apoštolové a všechny biblické postavy jsou normální, živí lidé, lidé jako my. Apoštolové měli při modlitbě asi také někdy špatný pocit, jako míváme my. Kdosi to přirovnal ke špatnému telefonování: Mluvím do sluchátka a ani nevím jistě, zda jsem vůbec řádně spojen. A když jsem spojen, zase nevím, zda tam někdo poslouchá. A když někdo poslouchá, zda mi rozumí. A když rozumí, zda jej natolik zajímám, aby se pro mne nějak angažoval. Pán Ježíš nás učí: Nemoďte se jako pohané. Ti se snaží svým bohům mnohomluvně vysvětlit, co a jak potřebují. Bůh to ví lépe, než vy sami. Nemoďte se jako farizeové: Těm záleží hlavně na tom, aby si toho lidé v kostele všimli a chválili jejich zbožnost.

Nedělejte si starosti, jaká slova při modlitbě používat, v jaké formě se modlit, které modlitby odříkávat. Zbavte se pocitu, že Boha je třeba uprošovat,

nutit či donutit, aby jednal tak a tak. Cílem modlitby není změnit jednání Boha, ale změnit jednání naše vlastní. Cílem není donutit k jednání Boha, ale sebe: Jako my odpouštíme, tak ty odpusť nám. Pán Ježíš na žádost apoštolů odpověděl tím, že je naučil modlitbě Otčenáš. Kdysi byla tato znalost Otčenáše příslovečná: Odříkal to jako Otčenáš. Dnes už je mnoho našich dětí a vnoučat, které Otčenáš vůbec neznají. A co my? Otčenáš ještě odříkat umíme. Ale učíme se i denně podle něj žít? A jestliže ne, máme pak právo se jej modlit? Udělejme si takovou malou prověrku Otčenáše:

Neříkej OTČE, když se nechováš jako Boží dítě. Neříkej NÁŠ, jestliže nejsi se svým bližním spojen láskou. Neříkej JENŽ JSI NA NEBESÍCH, když myslíš jen na pozemské věci. Neříkej POSVĚŤ SE JMÉNO TVÉ, jestliže ho sám znesvěcuješ. Neříkej PŘIJĎ KRÁLOVSTVÍ TVÉ, když hledáš jen hmotné úspěchy. Neříkej BUĎ VŮLE TVÁ, pokud nejsi ochoten zachovávat Desatero. Neříkej CHLÉB NÁŠ VEZDEJŠÍ, nestaráš-li se o bídu druhých. Neříkej ODPUSŤ NÁM NAŠE VINY, jestliže někoho nenávidíš. Neříkej NEUVEĎ NÁS V POKUŠENÍ, máš-li v úmyslu hřešit. Neříkej ZBAV NÁS OD ZLÉHO, když proti zlu nebojuješ. Neříkej AMEN, jestliže nemíníš každé slovo Otčenáše upřímně a opravdově. Až se dnes budeme společně modlit Otčenáš, ať v něm zazní všechna opravdovost našeho odhodlání, Otčenáš nejen odříkat, ale i podle něj žít.

O PROSEBNÉ MODLITBĚ

To první čtení dnes byla opravdu zvláštní historka. Abraham smlouvá s Hospodinem jako to dělají handlíři na orientálním trhu. Některým lidem se toto čtení nelíbí. Říkají, že smlouvat s Bohem, to se nepatří. A vůbec prosit Boha o to neb ono, že se také nepatří. Prosebná modlitba, že je špatná modlitba. Správná modlitba je Boha chválit, Bohu děkovat, ale pořád o něco prosit, škemrat, to se prostě nemá. Co na to říci? Mají tihle lidé pravdu? Vypadá to dokonale, nechat všechno na Pánu, absolutně se spolehnout, že Bůh ví, co potřebujeme. Že to ví lépe, než my. Ještěže po čtení o Abrahamovi, který s Hospodinem smlouval a prosil ho, následuje evangelium, kde se učedníci ptají Pána Ježíše, jak se mají správně modlit. A Ježíš je učí modlitbě, která obsahuje jenom samé prosby: sedm proseb. A ještě zdůrazňuje: „Proste a dostanete, hledejte a naleznete, tlučte a otevře se vám. Každý, kdo prosí dostává, kdo hledá, nalézá.“

Kdyby dnešní Boží slovo sestávalo jen ze čtení o tom, jak Abraham prosil za Sodomu a moc toho nevyprosil, byly by pochyby o účinnosti prosebné modlitby oprávněné. Ale v evangeliu to stojí jasně: „Když vy, lidé, dovedete svým dětem dát dobré dary, když vás prosí, tím spíše nebeský Otec dá svého Ducha těm, kteří ho prosí.“ Ale i první čtení je pro nás velikou školou správného smýšlení. Už ta Abraháмова odvaha zastávat se, přimlouvát se i za ty nejšpatnější. Sodoma a Gomora je dodnes symbolem špatné zvrácené společnosti, o které říkáme: „Od takových raději dál, s těmi nejlépe nic nemít!“

A hle, zbožný Abraham na ně nesvolává hněvy a tresty Hospodinova. Neříká: „Dobře jim tak, ať mají, co si zasloužili.“ Abraham se za ty špatné lidi houževnatě přimlouvá. Důvěruje, že ani v Sodomě nejsou samí špatní lidé.

A co je ještě na Abrahamovi sympatické, je ta jeho důvěra v Boží dobrotu, že Boží dobrota je větší, než jeho spravedlnost. Takle odvaha k důvěře je ještě podivuhodnější, než ta první: „Bůh je dobrý,“ na to se Abraham plně spoléhá. A to je stěžejní otázka dnešního Božího slova na nás, dnešní lidi: Máme i my takovou důvěru v Boží dobrotu? Máme ji při pohledu na to, jak mezi lidmi stále narůstá zlo, neláska a krutost? Máme důvěru v Boží dobrotu, když námi zmítají společenské zmatky, když se nám stále více houpe půda pod nohama? Umíme si říci uprostřed zmatků světa, že Bůh je dobrý, že to se mnou myslí dobře, že mi dá svého Ducha, když ho prosím? A umíme také bezpečně rozpoznat, zda naše modlitba je pokorná a důvěřivá?

Pozná se to snadno. Ovocem dobré modlitby je vnitřní rozjasňování, zklidnění, nárůst pokojné jistoty a radosti: „Svěřil jsem své starosti Otci, Pánu Bohu.“ Najednou vidíme, co je na světě kolem nás pěkného, co je na lidech kolem nás dobrého. Daří se nám překonat vlastní závistivost, sobectví a lakotu. Jen modlitbou, nijak jinak, se daří vyléčit tuto rakovinu duše. Člověk, který se umí svěřovat Bohu v pokorné prosebné modlitbě, ten se cítí uvolněný, svobodný a radostný. Každou neděli zakončujeme naši bohoslužbu slova prosebnou modlitbou: Přímluvami. Pokusme se dnes o dobrou prosebnou modlitbu. Poprosme za všechno, co potřebujeme k životu pokojných Božích dětí.

JE NÁS MÁLO ?

Často se dnes mluví a píše, že doba křesťanství je v koncích. Mnozí naši současníci považují náboženství za škodlivou pověru, která by měla zmizet ze světa. A všude na světě je křesťanů počtem menšina, nepatrná trocha, ale hodně lidí k víře lhostejných nebo nevěřících. A tak se někteří věřící stávají nejistí a říkají: Je nás málo. Nedokážeme vyrovnat a napravit tolik zla na světě, nedokážeme mu zamezit. K čemu tu jsme? Má naše snaha nějaký smysl, když je nás tak málo? Dnešní starozákonní čtení svědčí, že podobná malomyslnost přepadla už kdysi Izrael. Vyprávění o Sodomě je odpovědí na tento pocit. Vzniklo za časů králů Davida a Šalomouna, v době, kdy se dotud světa neznalý, pastevecký národ stal královstvím, politickým státem. Tím se jim začal rozšiřovat rozhled po světě. Dostávali se do styku se stále více zeměmi, s obchodníky a vojáky četných národů.

Izraelští žaslí: Nejsou na světě jen oni a jejich sousedé! Kolik je tu národů, kolik říší, kolik lidstva, a všichni pohané, všichni nevěřící, samá Sodoma. Co si s takovým světem Hospodin počne? Nezničí Hospodin takový špatný svět i s tou hrstkou spravedlivých, pravověrných Izraelitů? My si dnes už nepředstavujeme Boha jako zuřícího vynálezce, který rozbíjí své dílo, když se mu nedaří podle jeho představ. Bůh není zabíječ, není ničitel. Bůh je Život a je vždy pro život,

nikdy pro smrt. My dnes už nevidíme nebezpečí zničení světa v Bohu, ale v člověku. Ptáme se zda člověk sám nezničí svůj svět i sebe svou bezmeznou hamižností, touhou vlastnit, vyrábět, bohatnout a panovat.

Kterýsi současník vyjádřil tuto úzkost jakýmsi zrcadlovým zobrazením: Konec lidského světa jako opak Božího stvoření. Poslechněme si jeho varování: „Bůh stvořil na počátku nebe i zemi. Na ní stvořil nejprve světlo, druhého dne oblohu, třetí den moře a rostliny. Čtvrtého dne dal zazářit slunci a hvězdám, pátého dne zabydlil vody rybami, vzduch ptáky. Šestého dne, naposledy, stvořil člověka. Sedmého dne byl klid, Stvořitel odpočíval. Člověk žil sto tisíc let a shledal, že je už dospělý a chytrý. Řeči o Bohu mu začali jít na nervy: ‚Jakýpak Bůh? Neznám ho! Jaké zákony, ty byly snad dobré v čase lidoopů. Jsem sám dost dospělý, abych vzal svou budoucnost do ruky sám. Jsem člověk - Stvořitel. Já sám!‘ A tak začalo posledních sedm dní člověka.

Zrána prvního dne se člověk rozhodl, že si sám zajistí svou svobodu a bezpečnost. A začal Zemi plnit raketovými střelnicemi s atomovou hlavou, začal vyrývat podzemní bunkry s protiatomovými kryty. Druhého dne vymřely ryby v řekách, které člověk otrávil průmyslovými splašky. Třetího dne uschla tráva na polích a opadlo listí na stromech. To člověk vzal do vlastních rukou řízení počasí a než se našla chyba ve výpočetní stanici, byly už řeky vyschlé. Čtvrtého dne vymřely tři miliardy lidí. Kdosi totiž zapomněl uzavřít nádoby, kde se pěstovaly zvlášť účinné bakterie nových nemocí pro příští války. Zbylí lidé si vzpomněli na Boha a začali Ho proklínat: vždyť je jim povinen dát šťastný život, je povinen je chránit! Tak proč se nestará!

Pátého dne kterýsi člověk ztratil nervy a stiskl červený knoflík. A nebeští andělé spatřili, jak se Země, modrá planeta, proměnila v novou svítící hvězdičku. Šestého dne nová hvězdička zhasla. Prach a popel zahalil slunce a měsíc. Sedmého dne byl zase klid. Země byla pustá a prázdná. Tma byla všude a lidské duše bloudily nad chaosem trosek mrtvé země.“ Bude to tak? Věřme, že nebude. Už vyprávění o Abrahamovi a Sodomě dokazuje, že hrstka dobrých lidí převáží množství zlých. Že dobro je přes všechn zdánlivý opak nakonec mocnější, než zlo. Že kde je deset spravedlivých, rozumných lidí, ti dovedou zabránit zlu tisíců hloupých.

A druhý důvod našeho optimismu je v tom, že hranice mezi dobrem a zlem není v dnešních dobách totožná s hranicí mezi věřícími a nevěřícími. Jako mezi námi věřícími jsou také lidé zlí, tak mezi nevěřícími jsou také lidé hodní, rozumní, spravedliví a Bohu milí. Nebojme se tedy o osud lidstva. Ale chtějme žít tak, abychom patřili mezi ty dobré na váze Boží spravedlnosti, mezi dobré, kvůli nimž jsou Sodomy zachraňovány od pohrom. To je tedy dnes naše radostná myšlenka na cestu domů: Každým dobrým rozhodnutím, každým dobrým slůvkem i činem přidáváme na miskou dobra, které zachraňuje svět.

KŘESTNÍ KATECHESE O VYKOUPENÍ

Bůh chce, aby člověk měl hmatatelnou jistotu, že se podílí na Božím životě. Proto ustanovil viditelný úkon: křest. Svátý apoštol Pavel dnes říká: „Byli jsme pro své hříchy mrtvi, ale On zničil dlužní zápis našich hříchů, přibil úpis na kříž, vykoupil nás. Křtem jsme spolu s Kristem zemřeli - zemřeli hříchu - a spolu s Kristem jsme byli vzkříšeni z mrtvých.“ Zní to jadrně, ale co konkrétního si dovedeme představit za slovy: Kristus nás spasil, Kristus nás vykoupil? „Vzal na sebe naše hříchy a trpěl za nás,“ slyšíme, ale hned nám napadá otázka: Proč tedy trpíme dál, když jsme vykoupeni, když Kristus trpěl za nás? „Jsme vykoupeni,“ říkáme, ale nijak bezpečně a zachráněně se necítíme. Vše kolem nás a v nás je dál nejisté. „Bůh byl lidmi uražen, rozhněván,“ říká se nám, a Synovo utrpení, Synova oběť usmířila Otcův hněv. A hned nás napadá: Ale jaká je to spravedlnost, která vyžaduje, aby nevinný trpěl za viníka? Důsledkem těchto zmatených otázek je pak představa, že trápení, utrpení, je samo o sobě nějaká hodnota před Bohem.

Kdyby tedy trápení mělo cenu, proč Pán Ježíš nedal hlavní přikázání: „Lidé, trapte jeden druhého. Ublížujte si navzájem!“ Takové přikázání, to by se nám to plnilo! Chceme-li porozumět naší spáse, našemu vykoupení, pak musíme začít u stěžejního slova: Co to je Oběť. Kristus nás vykoupil tím, že se za nás obětoval. Co to znamená, že se obětoval? Nenechte se svádět špatným používáním tohoto slova v běžném hovoru: „Já na to obětuji tyhle boty,“ tzn. zničím je; „Já obětuji v postě své cigarety či sladkosti,“ tzn. vzdám se jich, odepřu si je. „Já na to obětuji dvacet korun,“ to znamená: přijdu o ně. Tady se chápe slovo oběť jako zničení, ztráta, vzdání se něčeho, přijít o něco. Latinsky se obětovat řekne *sacrificare*. A i nelatiník zná slovo *sakra* a ví, že to česky znamená svatá, prostě něco svatého. *Sacrificere* pak znamená něco posvětit, zasvětit.

To je tedy správný smysl slova obětovat: posvětit, zasvětit, a my jsme to překládali jako ztráta, zničení! Něco obětovat v tomto původním náboženském smyslu znamená: dát něčemu ten největší význam, cenit to nejvýš, milovat to, udělat něco z lásky. Každá naše svátost je *sacrificium*, oběť, i křest. Pokřtít dítě znamená obětovat je, tj. zasvětit je Bohu, posvětit je. Křtem opouští vaše dítě svět hříchu a je přijato do společenství svatých. Křtem se zbavuje vaše dítě věčné zkázy, smrti, a získává od Krista a s Kristem nesmrtelný život. Kristus žije v něm! Rozumíte tomu? Pokřtěné dítě je živý svatostánek ve vašem domě! Teď se vraťme ke spasitelné oběti Kristově. Víme, že Bůh stvořil vše v lásce, to je v jednotě.

Teprve hřích způsobil rozdělení člověka od Boha. Bible to krásně popisuje obrazným vyprávěním, jak se Adam schovával před Hospodinem. Rozdělení muže od ženy - vzpomeňme na vyprávění o Adamovi a Evě. Adam nejdříve vítá ženu s jásotem, ale po hříchu na ni zbaběle žaluje a svádí vinu. Rozdělení sourozenců - k tomu máme v Bibli vyprávění o Kainu a Ábelovi. Hřích dělí děti od rodičů: osudy Noema a jeho synů. Hřích dělí národy, že si navzájem nerozumějí - vyprávění o Babelu. Spása, to je záchrana, znovu sjednocení: aby

všichni jedno byli. Musíme se obětovat, sacrificare, tj. posvětit láskou, která je poutem jednoty. Hřích se tedy může napravit, vykoupit jen obětí: posvěcením, láskou. A právě tak Ježíš Kristus vykoupil svět: svou láskou: „Tak Bůh miloval svět, že dal svého jediného Syna.“

Že Kristova oběť, toto dílo jeho lásky, bylo také trápení? Ovšem, kdo miluje, vydává se všanc, doplatí na to. Rodiče doplácují mnohými trampotami na to, že mají rádi svoje děti. Děti doplácují na to, že mají rády své rodiče, že nejsou tak volné jako svévolní vzpurníci. Milovat, to je největší radost i trápení zároveň. Ale to trápení je rub lásky, nikoli líc! Následovat Krista neznamená hledat schválně trápení a kříž. Znamená to, mít rád lidi jako Kristus. Ti lidé se ti o kříž už postarají sami. Tak to mysleli křesťanští asketi, když mluvili o kříži. Láska a trápení z lásky, to je vykoupení. Trápení bez lásky, to je peklo. Tenkrát jsi vykoupený, když umíš odmítat trápení bez lásky: nenávisť, závist a zlobu. Tenkrát jsi došel vykoupení, když umíš milovat jako Ježíš: posvěcovat svou obětavou láskou, která ráda snese i nepohodlí, i trápení pro milované. To už pak jsi nejen vykoupený, ale i pomocník Vykupitele. Pomáháš vykoupit a zachránit svět.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Jako učedníci prosili Pána Ježíše, a on jim prosbu splnil, tak ho s důvěrou prosme i my:

Za celý svět, abys jeho rozpory překlenuj svou láskou.

Za Boží přírodu, aby ji lidé neničili bezohledností a chamtivostí.

Za všechny, kdo tě ještě neznají, aby objevili, že svět může být zničen zvířecím chováním nebo posvěcen lidskou láskou.

Za všechny pokřtěné, aby si Boží život získaný na svatém křtu, cenili více než živočišný.

Za nás zde přítomné, abychom se dnes zaradovali nad poznatkem, že Bůh po nás nežádá trápení, ale lásku.

Pane Ježíši, ať nezapomínáme, že nemůžeme žít bez tebe, jako řeka nemůže být bez svého pramene.

Dej, aby stále noví mladí křesťané odpovídali na tvé volání ke kněžskému a řeholnímu životu.

Naše inteligence by se zatemnila bez světla tvé víry. Náš cíl by zhrubl bez milosti tvé lásky. Naše jednání by zmalátnělo bez tvé naděje. Ať semeno nesmrtelnosti, do nás na křtu zaseté, nás cele pronikne, jenž žiješ a kraluješ na věky věků. - Amen.

Nebo:

Než přistoupíme ke stolu Páně, abychom děkovali za dílo spásy, prosme za všechny lidi, vždyť Ježíš sám nás učí, jak se máme modlit. Volejme společně:

Za všechny křesťany upřímně hledající Boží království.

Za všechny lidi, kteří vyznávají svaté jméno jediného Boha, a také za vyznavače jiných náboženství.

Za ty, kdo nesou politickou odpovědnost a usilují o spravedlnost a mír pro všechny lidi.

Za chléb pro hladové, o bezpečí pro ohrožené, o práci pro nezaměstnané, prosme o zdraví pro nemocné a o lásku pro opuštěné a osamocené.

Za lidi, kteří trpí pocitem, že jejich modlitby nejsou vyslyšeny.

Za lidi, kteří marně prosí o odpuštění, a také za ty, kdo odpustit nechtějí.

Za děti, kterým z ekonomických nebo jiných důvodů není dopřáno žít.

Za ty, kdo se proti nám jakkoli provinili.

Za sebe navzájem, za ty, kdo nás prosili o modlitbu, a za ty, kdo se modlit neumějí.

Pane Ježíši, s vírou ti svěřujeme tyto prosby, neboť tys jediný Prostředník mezi lidmi a Bohem. Tys nás naučil oslovovat ho Otče, ty s ním a s Duchem svatým žiješ a kraluješ na věky věků. - Amen.

MODLITBA NAD DARY

Z toho, co jsme od tebe dostali, Bože, přinášíme ti tyto dary; přijmi je od nás a dej, ať naše trvalá spolupráce s milostí, kterou přijímáme od tebe, posvěcuje naše jednání a přivede nás do věčné radosti. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

PREFACE 1. PRO NEDĚLE V MEZIDOBÍ

Kristus z nás vytvořil Boží lid

V: Pán s vámi.

O: I s tebou.

V: Vzhůru srdce.

O: Máme je u Pána.

V: Vzdávejme díky Bohu, našemu Otci.

O: Je to důstojné a spravedlivé.

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, svatý Otče, všemohoucí, věčný Bože, abychom ti vždycky a všude vzdávali díky, skrze našeho Pána, Ježíše Krista. Neboť to je veliké jeho dílo a to je velikonoční tajemství: slavně nás vysvobodil z otroctví hříchu a smrti a učinil z nás tvůj

vyvolený národ, královské kněžstvo, tvé vlastnictví a tvůj svatý lid, a vyvedl nás z temnot do svého podivuhodného světla, abychom všude hlásali tvé veliké skutky. A proto tě s andělskými sbory, které stojí u tvého trůnu a ustavičně ti slouží, a se všemi nebeskými zástupy zpíváme píseň o tvé slávě a voláme:

Svatý, svatý, svatý...

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ ŽI 103,2

Veleb, duše má, Hospodina a nezapomeň na žádné z jeho dobrodiní!

Nebo: Mt 5,7-8

Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství. Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou vidět Boha.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Bože, přijali jsme svátost, která je trvalou památkou utrpení tvého Syna, Ježíše Krista; dej, ať nám tento dar jeho nevýslovné lásky přináší spásu. Neboť on s tebou žije a kraluje na věky věků. - Amen.

K ZAMYŠLENÍ A

Lidské schopnosti, pozemské skutečnosti, poznatky vědy, krása umění i kultura, všechno to jsou paprsky božského světla. Přicházet k poznání pravých hodnot a za stvořením nacházet jeho Tvůrce je neomylným projevem vnitřní zralosti člověka, moudrosti, o kterou žádal mladý král Šalomoun. Tak obrovské bohatství, onen poklad, je ukryto v poli, tedy v prachu země, ze kterého jsme byli stvořeni. Perla je ponořena v hloubce moře, představující tajemství, a je jen stěží dostupná. Je dobré vědět, že my, prach ze země, neseme v nitru, v jeho tajemné hloubce, pravý poklad Boží milosti a perlu jeho nekonečné lásky. Budeme vždycky moudřími natolik, abychom se od stvořených skutečností vraceli k jejich Původci? Křesťanská zralost spočívá mimo jiné ve svobodě nezůstávat u země nebo před hranicemi nepoznaného, ale vstupovat do prostoru tajemství a hledat v něm stopu i tvář Boží.

K ZAMYŠLENÍ B

Dostatečné množství chleba, který Ježíš rozdělil zástupům a utišil tak hlad lidí, má jednoznačně eucharistický význam. Jakoby evangelista přímo popisoval Kristovo gesto při Poslední večeři: „Vzal chleby, vzdal díky a rozdělil je sedícím.“ Ve srovnání s velkým zástupem hladových lidí jen nepatrné množství chleba v Kristových rukou skrze díkyčinění utiší jejich hlad. Člověk stále po něčem touží, stále má hlad. Jeho základní a vlastně jedinou touhou je společenství s Bohem. V Eucharistii je skryta plnost života schopného sdílet se a dávat druhým. Nezapomeňme však, že Ježíš tento chléb, symbol požehnání a života, lámal, nechal projít obětí, která jednoznačně utiší náš základní hlad po Bohu.

K ZAMYŠLENÍ C

V dnešních lekcích jsme slyšeli krásnou katechezi o modlitbě, která je duší Ježíšova bytí, která je odvážná, bezprostřední, upřímná, pozorná a osobní jako modlitba Abraháмова nebo jako prosba neodbytného přítele. Modlitba se zaměřuje na božské Ty, ale rozhodně nestírá také naše lidské My a naši přítomnost. Modlitba je pohledem na milujícího Boha, je odevzdáním se jemu; dává zakusit věčnost. V modlitbě se však ukrývá nejen kontemplace a pasivita, ale i akce a lidský závazek vůči člověku. Modlitba je výrazem opravdového vztahu Otce a dítěte. Podstatné je modlit se! Kterékoli místo je pro modlitbu vhodné. Najdeme si pro ni čas?